



Inzicht in het gebruik van de subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden'

Een implementatieonderzoek naar de subsidieregeling, tranche 1

Over het onderzoek

Onderzoeksvraag

Hoe verloopt de implementatie van de subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden' op de deelnemende scholen en welke effecten ervaren scholen bij hun leerlingen?

In 2023 is de eerste meting van het implementatieonderzoek naar de subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden' uitgevoerd door Sardes en SEO Economisch Onderzoek. Deze subsidieregeling is onderdeel van het Masterplan basisvaardigheden (2022 t/m 2026). Daarmee wordt een verbetering van de vier basisvaardigheden (taal, rekenen-wiskunde, burgerschap en digitale geletterdheid) van leerlingen in primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo) en speciaal onderwijs nagestreefd, inclusief scholen op de BES-eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba).

In drie tranches van twee schooljaren kunnen scholen subsidie aanvragen voor het versterken van de basisvaardigheden. Bij de eerste tranche gaat het om een subsidiebedrag van ruim 220 miljoen euro. Deze infographic heeft betrekking op de eerste meting onder de scholen van tranche 1 (2022/2023 t/m 2023/2024). Later dit schooljaar wordt een tweede meting onder de scholen van tranche 1 uitgevoerd.



Wat is onderzocht?

Dit onderzoek bestaat uit drie onderdelen:

- een vergelijking van de kenmerken van de scholen. Er wordt gekeken naar verschillen tussen:
 - scholen die subsidie ontvangen
 - scholen die wel subsidie hadden aangevraagd, maar geen subsidie krijgen
- een vergelijking (via systematische inhoudsanalyse) van de activiteitenplannen die scholen hebben geschreven
- een vragenlijst onder de deelnemende scholen over hoe zij de subsidie inzetten en hoe dat gaat.



Welke scholen krijgen subsidie?

De po- en vo-scholen aan wie de subsidie is toegekend, vormen een redelijk goede afspiegeling van de scholen die een aanvraag hebben gedaan en van de totale populatie van scholen.

	po-scholen	vo-scholen
Subsidie aangevraagd	3.902 (59%)	1.388 (64%)
Subsidie gekregen	490 (12%)	153 (11%)
Aanvullende subsidie gekregen	51 (1%)	39 (3%)
BES-scholen <i>subsidie aangevraagd en gekregen</i>	12 (100%)	2 (67%)

* (%) geeft het percentage weer t.o.v. het totaal aantal po- of vo- scholen.

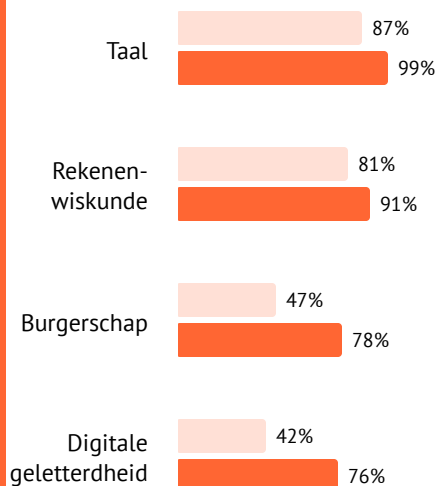
Hoe zien de activiteitenplannen eruit?

Er zijn **615 activiteitenplannen** bestudeerd. Elke school stelt een activiteitenplan op waaruit blijkt waarvoor de subsidie wordt ingezet, hoe de school dit gaat doen en waarom zij hiervoor kiezen. Uit de systematische inhoudsanalyse bleken geen grote verschillen in inzet gebaseerd op schoolgrootte of achterstandsscore.



Inzet basisvaardigheden

Scholen zetten vooral in op de basisvaardigheden taal en rekenen-wiskunde. Op de BES-eilanden is dit respectievelijk 100% en 50%. Ze zetten aanzienlijk minder vaak in op burgerschap en digitale geletterdheid. Op de BES-eilanden gebeurt dit vaker (beide 93%).



● po (incl. BES) ● vo (incl. BES)

Gemiddeld zetten scholen in op 2 of 3 basisvaardigheden:

po-scholen zetten meestal in op 2 basisvaardigheden (gem. 2,6).

vo-scholen zetten meestal in op alle 4 de basisvaardigheden (gem. 3,4).

Scholen op de BES-eilanden zetten meestal in op 2 basisvaardigheden (gem. 2,6).



Interventies

Gemiddeld zetten scholen in op ongeveer 5 interventies, zowel in po als vo.

Scholen kunnen op verschillende manieren werken aan het verbeteren van de basisvaardigheden binnen de subsidieregeling.

De top drie van gekozen interventies:

po-scholen

- Onderwijsverandering* (93%)
- Aanschaf nieuwe lesmethode en materialen (81%)
- Samenwerking met externe partij (78%)

vo-scholen

- Onderwijsverandering* (96%)
- Toetsen en evalueren (71%)
- Samenwerking met externe partij (68%)

BES-eilanden

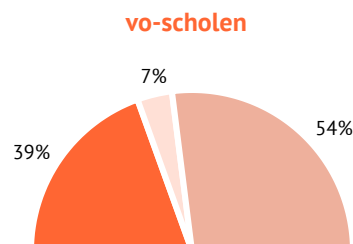
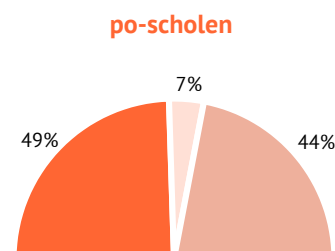
- Aanschaf nieuwe lesmethode en materialen (86%)
- Onderwijsverandering (71%)
- Inrichting van de school (71%)

*Denk hierbij bijvoorbeeld aan professionalisering van personeel, vernieuwing didactiek of inhoudelijke scholing



Doelgroep

De interventies richten zich vooral op alle leerlingen van de school. Ook kiezen scholen vaak voor een combinatie: een schoolbrede aanpak waarbij ook ruimte is voor specifieke doelgroepen.



BES-eilanden



● Alle leerlingen ● Specifieke groep
● Combinatie



Doelgerichtheid

Bijna alle plannen bevatten expliciet herkenbare doelen voor de leerlingen (93%). Dit zijn meestal kwalitatieve doelstellingen (68%). Slechts in 5% van de plannen is er sprake van kwantitatieve doelen.

Kwantitatieve doelen

5%

Kwalitatieve doelen

68%

Combinatie: kwalitatief en kwantitatief

19%

Geen expliciete doelen

7%

Hoe verloopt de uitvoering van de activiteitenplannen op de scholen?

500 van de 643 ingelote scholen vulden een vragenlijst in (po, n=397; vo, n=103). Deze hoge respons is representatief naar subsidiesoort (basis of aanvullend), schoolgrootte, achterstandsscore en hoogte van het subsidiebedrag. Scholen op de BES-eilanden vulden geen vragenlijst in. Met 8 van de 14 BES-scholen zijn telefonische interviews gevoerd, waarvan de resultaten in het rapport terug te vinden zijn.



Inzet subsidie

Scholen zetten relatief meer middelen in voor taal en rekenen-wiskunde dan voor burgerschap en/of digitale geletterdheid.

Zowel po- als vo-scholen zetten hun middelen het vaakst in voor de volgende drie doeleinden:

- Meer fte/inzet van eigen personeel
- Deskundigheidsbevordering van het team
- Aanschaf van (nieuwe/extra) lesmethoden en/of materialen



Totstandkoming plannen

Er zijn werden partijen betrokken bij de totstandkoming van de activiteitenplannen. Externe partijen speelden nauwelijks een rol in de planvorming van scholen.



po-scholen betrekken de volgende partijen bij het opstellen van het activiteitenplan:

- Schoolteam: 99%
- De medezeggenschapsraad: 91%
- Schoolbestuur: 60%
- Leerlingen: 13%
- Ouders: 13%
- Publieke externe partijen: 6%
- Private externe partijen: 8%



vo-scholen betrekken de volgende partijen bij het opstellen van het activiteitenplan:

- Schoolteam: 99%
- De medezeggenschapsraad: 90%
- Schoolbestuur: 47%
- Leerlingen: 25%
- Ouders: 25%
- Publieke externe partijen: 17%
- Private externe partijen: 16%



Externe partners

Ruim driekwart van de scholen zet externe partijen in voor de uitvoering van de interventies. Dit betreft twee keer zo vaak private partijen als publieke partijen.



Publieke partijen...

...die worden ingezet zijn voornamelijk bibliotheken en aanbieders van trainingen voor onderwijspersoneel. 25% van de po-scholen en 32% van de vo-scholen werkt samen met externe publieke partijen.



Private partijen...

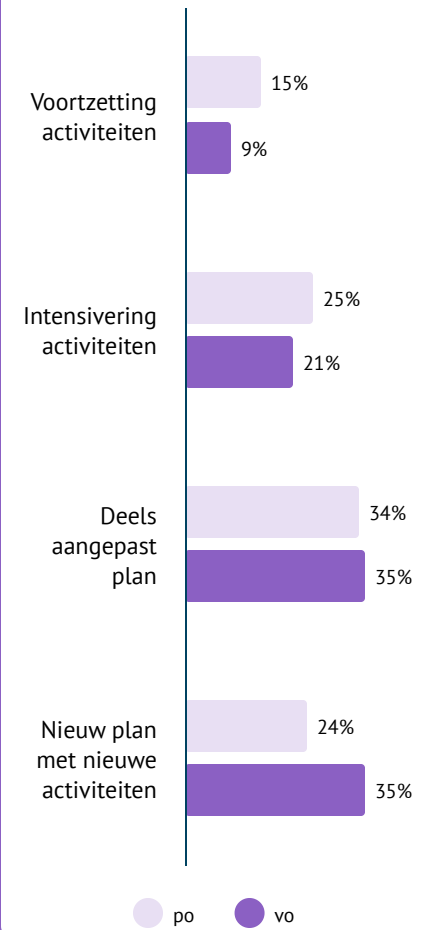
...zijn vooral aanbieders van trainingen voor onderwijspersoneel en onderwijs(advies)bureaus. 57% van de po-scholen en 56% van de vo-scholen werkt samen met externe private partijen.



Relatie met NP Onderwijs

Het merendeel van de scholen (po: 76%; vo: 65%) ziet samenhang tussen de subsidieregeling 'Verbetering Basisvaardigheden' en het NP Onderwijs.

De activiteitenplannen van scholen hangen op de volgende manieren samen met de activiteiten in het kader van het NP Onderwijs:



Hoe verloopt de uitvoering van de activiteitenplannen op de scholen?

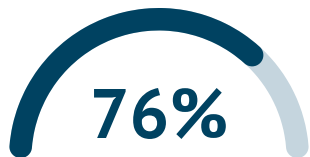
500 van de 643 ingelote scholen vulden een vragenlijst in (po, n=397; vo, n=103). Deze hoge respons is representatief naar subsidiesoort (basis en basis plus aanvullend), schoolgrootte, achterstandsscore en hoogte van het subsidiebedrag. Scholen op de BES-eilanden vulden geen vragenlijst in. Met 8 van de 14 BES-scholen zijn telefonische interviews gevoerd, waarvan de resultaten in het rapport terug te vinden zijn.



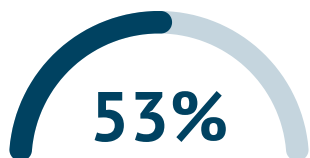
Tevredenheid uitvoering

De activiteitenplannen zijn over het algemeen niet of zeer beperkt gewijzigd ten opzichte van de ingediende plannen. Bij ongeveer 15% van de scholen is het plan in zekere mate of sterk gewijzigd.

Het lukt scholen in het po beter om de plannen tot uitvoering te brengen dan in het vo. In het vo vinden schoolleiders het het vaker nog te vroeg om hier iets over te zeggen (po: 15%, vo: 26%).



van de **po-scholen** is (zeer) tevreden over de uitvoering.



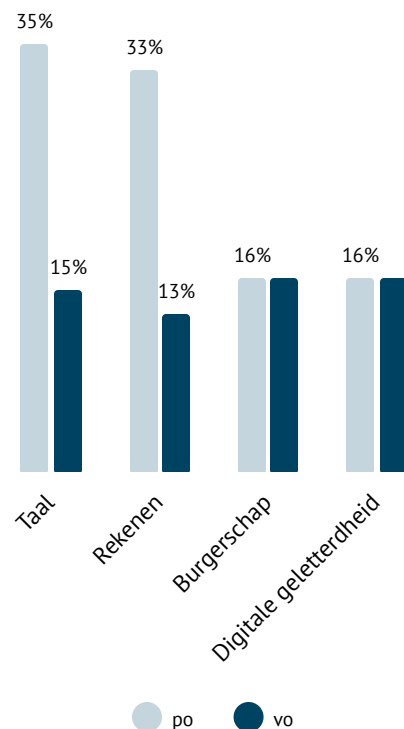
van de **vo-scholen** is (zeer) tevreden over de uitvoering.



Ervaren effecten

Een relatief groot deel van de scholen, vooral in het vo, vindt het nog te vroeg om iets te zeggen over de vorderingen bij leerlingen op de basisvaardigheden.

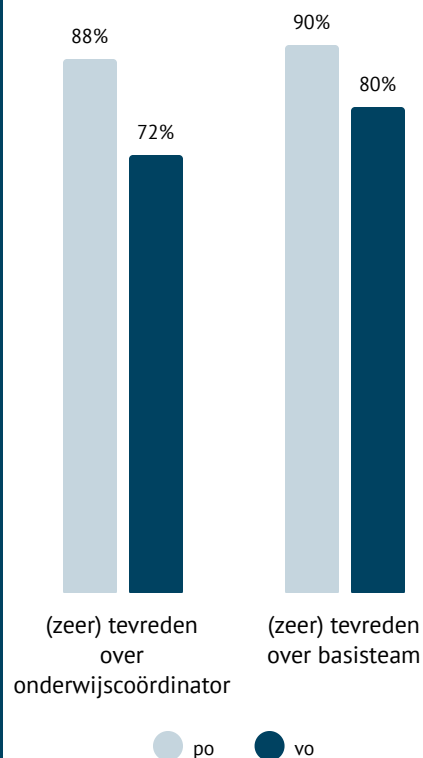
Scholen ervaren in de volgende mate positieve effecten bij leerlingen op de verschillende basisvaardigheden:



Ondersteuning OCW

Scholen met aanvullende subsidie krijgen ondersteuning van een onderwijscoördinator van OCW. Daarnaast stellen scholen zelf een basisteam samen.

Scholen in het po zijn over het algemeen meer tevreden over de ondersteuning dan scholen in het vo.



Uitputting middelen

Bijna alle scholen hebben nog een aanzienlijk deel van de totale subsidiemiddelen beschikbaar voor schooljaar 2023-2024.

Scholen in het po hebben meer subsidiemiddelen besteed dan vo-scholen. Vooral grote vo-scholen hebben nog budget over.



po
De helft van de scholen heeft nog minstens 50% van de subsidie over.



vo
De helft van de scholen heeft nog minstens 76% van de subsidie over.

Meer weten?

[Hier](#) vind je het volledige onderzoeksrapport.

Dit onderzoek is uitgevoerd door SARDES en SEO Economisch Onderzoek in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap.

SARDES **SEO** • economisch onderzoek



Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

○ □ Masterplan
◇ △ Basisvaardigheden